

FRÝDECKOMÍSTECKÝ PATRIOT

KULTURNĚ-SPOLEČENSKÝ MĚSÍČNÍK | ZDARMA | III. ROČNÍK | LISTOPAD 2017

**Malování mne
ohromně nabíjí
a baví, říká
Antonín Kroča**

rozhovor na str. 8-9

FRÝDA
VÝSTAVNÍ CENTRUM

3 hosté
&
narozeniny

PAVEL **CALLTA**

LEOŠ **MAREŠ**

LIPO

12.11. v 15.30 hod.

Více na www.ocfryda.cz

INZERCE: FMP 1965/01

Změna programu vyhrazena.

Z historie textilnictví ve Frýdku a Místku – Landsbergerové (4. část)

| PETR JUŘÁK

V minulých číslech našeho časopisu jsme si připomněli začátky firmy za Filipa Landsbergera a její rozvoj za vedení Adolfa. V tomto díle se budeme věnovat situaci po jeho smrti a rodinnému spojení s bavlnářskou dynastií z polské Lodže.

Landsbergerův podnik po smrti Adolfa a role Františka Lonného při řízení firmy

V roce 1910 se prokuristou firmy stal František Richard Lonna, bratr Landsbergerovy manželky Marianny rozené Löwy. Narodil se 9. července 1874 ve Vídni, pracoval jako bankovní úředník a později se začal angažovat v Landsbergerově firmě. Někoho by mohlo překvapit, že jejich příjmení, Marianny a Richarda, bylo různé, oba však měli stejné rodiče. Berthu rozenou Gerstel a Moritze Löwyho. V roce 1896 si ale celá rodina změnila příjmení z židovského Löwy na Lonna. Příjmení Lonna tak od tohoto roku používal nejen František, ale i jeho matka a sestry, které v té době ještě nebyly provdané, otec Moritz zemřel již v roce 1893.

František Lonna se v roce 1914 stal poručíkem dětí po zemřelém švagru Adolfovi. Zároveň tak získal rozhodující postavení ve správě a hospodaření podniku. V letech 1915/1916 se podílel na čistém zisku firmy čtyřmi procenty a v roce

1917 získal sedminu podílu podniku, kterou do té doby vlastnil jako tichý společník firmy Adolfův bratr Leopold Landsberger. Oba sourozenci, Alfred a Terezie, měli každý tři sedminy podílu. V roce 1920 se firma změnila na veřejnou obchodní společnost, jejímiž společníky byli Alfred a Terezie Landsbergerovi a František Lonna. Terezie se v roce 1921 provdala za námořního nadporučíka rakouské armády Rudolfa Praxmarera, o rok později se jim narodila dcera Yvonne. V roce 1927 se Rudolf Praxmarer stal veřejným společníkem firmy.

Alfred se v roce 1921 oženil s Izabelou Marií Poznaňskou, vnučkou „bavlnářského krále“ z Lodže Izraela Kalmanoviče Poznaňského. Izabela se narodila 6. února 1901, otcem byl Mořic (Maurycy) Poznaňski, matkou Sára, dcera dalšího velkého textilního lodžského podnikatele Silbersteina.

Kdo byla rodina Poznaňských?

V souvislosti s Alfredem Landsbergerem je potřeba zmínit význam rodiny Poznaňských, mezi

těmito dvěma rody je totiž možno najít mnoho paralel.

Zakladatelem rodového impéria byl Izrael Poznaňski, který se narodil 25. srpna 1833 v Aleksandrowie Łódzkim, jeho otcem byl drobný židovský obchodník Kalman Poznaňski. V roce 1834 se celá rodina přestěhovala do Lodže, která byla tehdy součástí Ruského impéria, Kalman Poznaňski zde získal povolení k obchodování se lněnými a bavlněnými tkaninami. Jeho syn Izrael se již jako mladík věnoval obchodu, jezdil po okolí s vozíkem a nabízel prodej a nákup použitého zboží. V roce 1851 se

oženil s Eleonorou Hertzovou, dcerou zámožného kupce z nedaleké Varšavy. V té době již provozoval malou manufakturu, o rok později pak převzal řízení otceva obchodu. Postupně svůj podnik rozšiřoval, v roce 1872 postavil první mechanickou tkalcovnu o 200 stavech, ještě v 70. letech 19. století vybudoval bělidlo, úpravnu a přádelnu, v následujících desetiletích pak přidal barvírnu, další tkalcovny. Při své továrně měl také dílnu na opravu textilních strojů. V roce 1889 došlo ke změně právní formy podniku, která se změnila na akciovou společnost.

Izrael byl zpočátku považován za „podnikatelského jestřába“, který hledí jen na svůj prospěch, později však část svého zisku dával na výstavbu nemocnic a jiné dobročinné aktivity. I toto pak přispělo k tomu, že mu byl v roce 1884 udělen Řád sv. Stanislava III. třídy

a v roce 1895 Řád sv. Anny III. třídy. Dynamičnost rozvoje jeho firmy byla zřejmá i z počtu zaměstnanců. Zatímco v 60. letech 19. století zaměstnávala jen pár desítek lidí, postupně se stala třetím největším textilním podnikem v rámci ruského Polska a počet zaměstnanců vystoupal až k sedmi tisícům. Izrael Kalmanovič Poznaňski zemřel 29. dubna 1900 a pochován byl na novém židovském hřbitově v Lodži.

Izrael měl celkem čtyři syny a tři dcery, ještě za jeho života, v roce 1899, se do vedení společnosti zařadil nejmladší ze synů, Mořic. Ten se narodil 20. února 1868, byl dvakrát ženatý, s první manželkou Mariannou rozenou Syrkiewicz měl dceru Leokadii Julii, v roce 1892 se oženil se Sárrou rozenou Silberstein, s níž měl dcery Irenu Melánii, Sofii Helenu a Izabelu Marii. Moritz měl životní cestu již předem ušlapanou svým otcem. Dostalo se mu dobrého vzdělání, studoval na školách v Berlíně, Vídni, Francii, Anglii a Itálii, byl členem řady hospodářských, společenských a politických organizací a sdružení, v letech 1911–1914 byl radním města. Byl rovněž známým mecenášem umění a v roce 1933 byl jmenován polským zástupcem v Mezinárodní obchodní komoře v Paříži. V podnikání se mu ale nedařilo, ve 20. letech 20. století se rodinná textilní firma postupně dostávala do finančních problémů, brala si půjčku, které jen obtížně splácela. Hospodářská krize pak dokonala své, v roce 1929 se stala věřitelem Italská obchodní banka, která se později stala držitelem většinového dílu akcií. Mořic postupně ztrácel zájem o řízení firmy, a nakonec z ní odešel. Zemřel 3. května 1937 v Nice.

Alfred Landsberger na fotografii z 20. let minulého století Foto | Muzeum Beskyd Frýdek-Místek

INZERCE

SERVIS PRAČEK

PRODEJ - VÝKUP

REPASOVANÝCH PRAČEK

Tel.: 776 386 945

Přestěhovali jsme se do většího! Raisova 2124, Frýdek-Místek
(z křižovatky U Rady-směr Sviadnov, 1. odbočka vlevo)

Akce na bezpečnostní dveře: bezpečnostní kování a vložka dveří zdarma!

Zámečnická pohotovost otvírání aut, bytů, trezorů 606 262 118

Vzorkovna (bezpečnostní centrum) a kancelář:
ul. O. Kišové 88, Sviadnov, 606 262 118, patrik@otevru.cz
Než se k nám vydáte zavolejte prosím, jezdíme po montážích.
Mrzelo by nás, kdybyste nás nezastihli.

20 let praxe v oboru

www.sherlock-morava.cz www.otevru.cz

Ostravička slaví výročním koncertem

Ostravička v letošním roce slaví pětatřicáté výročí svého vzniku. Souborem za dobu jeho působení prošly stovky dětí, z nichž některé jsou dnes profesionálními tanečníky, muzikanty, zpěváky. Řada z nich pokračuje v dospělém věku v profesionálních či amatérských souborech v rámci celé České republiky, či stále vzpomíná na léta s folklorem, mnozí jsou zdatnými pomocníky při každoročním pořádání MFF ve Frýdku-Místku.

U zrodu Ostravičky stáli manželé Novákové. Už od počátku si zvolili náročný systém práce s dětmi, snažili se stále rozvíjet dětský talent nejen po stránce pěvecké, ale i hudební a pohybové. Ve spolupráci se zkušenými pedagogy vytvářeli díla a dílka s nápaditostí, hudebním citem a hlubokou znalostí dětského světa. Tuto práci mnohokrát ocenili naši i zahraniční odborníci na festivalech, přehlídkách, soutěžích a vystoupeních v České republice i v zahraničí. Není proto divu, že Ostravička svou uměleckou i organizační práci po celou dobu

Jubilující soubor Ostravička

Foto | Monika Pasternáková

stála a stále stojí v první linii dětských souborů. Ostravička byla iniciátorem 1. ročníku Mezinárodního folklorního festivalu Frýdek-Místek, který se konal v květnu 1995. Jeho cílem bylo přiblížit obyvatelům města nádhernou atmosféru velkých mezinárodních folklorních festivalů, jakou soubor zažíval na svých cestách v cizině. Dnes tento festival patří k nejprestižnějším na světě.

Příznivci souboru mají možnost zavzpomínat, pobavit se a setkat se s přáteli v pátek 24. listopadu, kdy se v kině Petra Bezruče v Místku uskuteční výroční koncert nazvaný Lašský rok v písních a tancích. Choreografie a písně v provedení členů souboru připomenou každoroční tematické koncerty Ostravičky a provedou diváky celým lidovým rokem na Lašsku.

PARLAMENTNÍ VOLBY 2017

Jak se volilo ve Frýdku-Místku?

		%	hlasy
1.	ANO	35,65	8 998
2.	SPD	14,56	3 677
3.	Piráti	10	2 524
4.	ČSSD	8,94	2 257
5.	KSČM	8,46	2 136
6.	ODS	6,66	1 682
7.	KDU-ČSL	6,22	1 571
8.	TOP 09	2,32	586
9.	STAN	2,09	528
10.	Zelení	1,22	310
11.	Svobodní	1,06	269
12.	Realisté	0,65	166
13.	Rozumní	0,58	147
14.	SPO	0,34	87
15.	Sportovci	0,20	52
16.	DSSS	0,20	51
17.	Dobrá volba 2016	0,15	39
18.	SPR-RSČMS	0,11	28
19.	Radostné Česko	0,10	26
20.	Řád národa-Vlastenecká unie	0,09	25

INZERCE

Svatomartinské hody
6. 11. 2017

MORAVA

20 13

www.pivovarekmorava.cz

Šéfkuchař Martin Grygar a jeho tým připravují třichodové menu

Ochutnejte

Paštiku z husích jater

Konfitovanou husu s červeným skořicovým zelím s jablky

Pošírovanou hrušku v červeném víně s čokoládovou omáčkou

Rezervace:
morava@3eprojekt.cz
558 711 716

Restaurace a řemeslný pivovar Morava
Jiřího Trnky 82, 738 01 Frýdek-Místek

FMP 1195/06

FRÝDECKOMÍSTECKÝ PATRIOT

| Registrační číslo MK ČR E 22263 | Vydává: Jiří Sachr | Adresa redakce: S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek
| Kontakt: redakce@fmpatriot.cz, 608 832 606, www.fmpatriot.cz | Tisk: EUROPRINT a.s., Pod Kotlářkou 3, Praha
| Grafika: Studio 87, Josef Omelka | Distribuce: Česká pošta | Nevyžádané příspěvky nevracíme | Za obsah inzerce zodpovídá její zadavatel | Neoznačené foto pochází z archivu redakce | Náklad: 26 200 ks | Datum vydání: 2. 11. 2017
| Foto na titulní straně: Jiří Sachr

Inzerce vám rádi zprostředkují

Jiří Sachr
Tel.: 608 832 606
redakce@fmpatriot.cz

Ivana Sachrová
Tel.: 774 997 944
inzerce@fmpatriot.cz

Uzávěrka inzerce do příštího čísla je 27. 11. 2017, vyjde 7. 12. 2017
www.fmpatriot.cz

INZERCE

nejMobilka
Frýdek-Místek

NEJVĚTŠÍ VÝBĚR
POUZDER A SKLÍČEK VE FM A OKOLÍ

PRODEJNA MOBILNÍCH TELEFONŮ Z ČR DISTRIBUCE A PŘÍSLUŠENSTVÍ

FRÝDEK-MÍSTEK, FARNÍ 23

UJEZD ZÁMEČKÉHO NÁMĚSTÍ, VEDLE ORESI
NEJMOBILKA@GMAIL.COM • 739 120 400

FMP 1208/01

Ředitel Střední školy řemesel Petr Solich: „Rozhodli jsme se, že důraz na řemeslo promítneme i do názvu“

Střední škola řemesel. Tak se od letošního školního roku jmenuje někdejší Střední škola elektrotechnická a dřevozpracující ve Frýdku-Místku. „Nový název je kratší, chtěli jsme, aby byl jednodušší, lépe zapamatovatelný, a abychom se tak více dostali do povědomí veřejnosti,“ uvedl ředitel školy Petr Solich.

Změnilo se s názvem školy i její zaměření?

Naše zaměření na elektro, stavbu a dřevo zůstává stejné. Máme kvalitně vybavená školní pracoviště a spolupracujeme s prestižními firmami. Řemeslníci jsou nyní na trhu práce mimořádně žádaní. Jsem hrdý na to, že k jejich dobré pověsti přispívá i naše škola. Proto jsme se rozhodli, že důraz na řemeslo promítneme do názvu školy, i když fakticky jsme školou řemesel už řadu let.

Konkrétně na jaké obory se Střední škola řemesel specializuje?

Učíme zejména řemeslné obory, po kterých je největší poptávka. Nabízíme pět tříletých oborů: zedník, instalatér, tesař, truhlář a elektrikář, a dále tři maturitní: nábytkářství, elektrotechnika a stavebnictví.

O které z nich je největší zájem?

V současné době určitě o všechny tři maturitní a z těch tříletých

jsou to obory truhlář, instalatér a elektrikář silnoproud. Novinkou je zkrácené studium. Žáci, kteří mají maturitu nebo výuční list, si mohou během roku udělat výuční list dalšího příbuzného oboru. Takže například student, který ukončil gymnázium, může během roku zvládnout obor elektrikář slaboproud nebo silnoproud a dostane výuční list. Čtyři dny v týdnu stráví na praxi a jeden den ve škole.

Kde získávají vaši studenti praxi a jaká je jejich perspektiva na trhu práce?

Prváci jsou převážně ve škole, ale od poloviny druhého ročníku už žáci docházejí na praxi do firem. O další rok později se někteří stávají firemními zaměstnanci, což je obrovské plus. Za produktivní práci už navíc dostávají výplatu. Letošní novinkou je, že Moravskoslezský kraj schválil stipendia pro žáky, v naší škole se konkrétně jedná o obory zedník, tesař a elektrikář slaboproud. Měsíčně dostávají motivační stipendium pět set korun. Navíc mohou dostat také prospěchové stipendium, ale to jen v případě, že nemají nedostatečnou a také nesmějí mít neomluvenou absenci. Za celý rok tak mohou obdržet až třiatřicet tisíc korun.

Řemeslo má nejen zlaté dno, ale i skvělou perspektivu.

V regionu je dlouhodobá poptávka po zednících, instalatérech, tesařích, soustružnících a dalších technických profesích, takže o uplatnění našich žáků není nouze.

Mají budoucí studenti možnost osobně se seznámit s prostředím školy a její studijní nabídkou?

Na 24. a 25. listopadu jsme připravili Dny otevřených dveří. Tato dvoudenní akce se nám už vloni velmi osvědčila. V pátek bude škola otevřena od 8 do 17 a v sobotu od 9 do 13 hodin. Každé úterý dopoledne pořádáme pro žáky okolních základních škol workshopy se třemi stanovišti – elektro, stavba, dřevo.

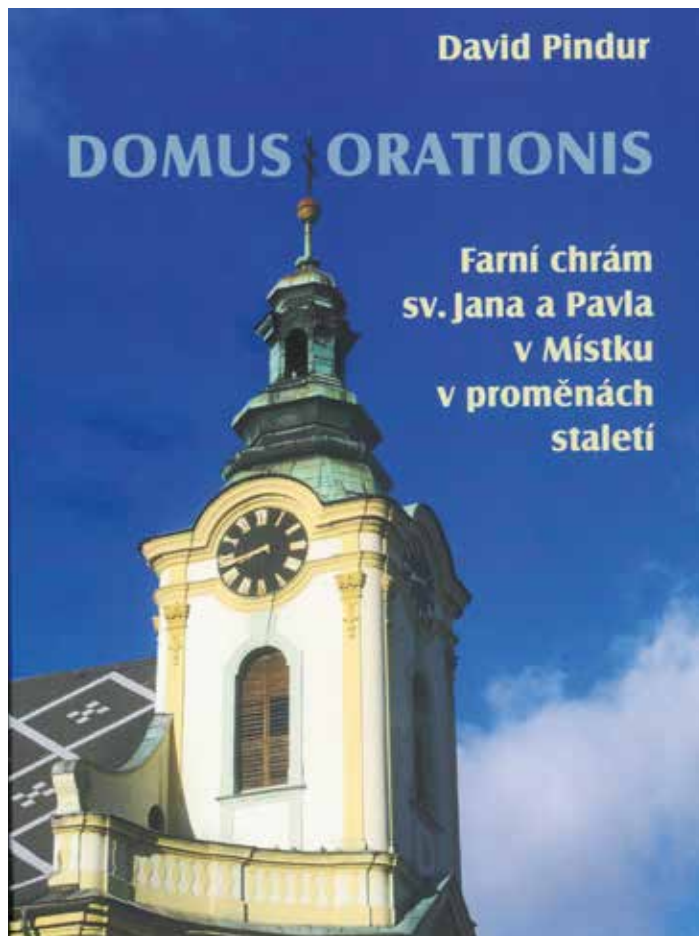

Zveme Vás na Dny otevřených dveří, které proběhnou v pátek 24. listopadu od 8:00 do 17:00 hodin a v sobotu 25. listopadu od 9:00 do 13:00 hodin.

Střední škola řemesel, p.o., Pionýrů 2069, 738 01 Frýdek-Místek
Tel.: 558 421 203, 728 979 399, e-mail: svidrnoch@ssremesel.cz
www.ssremesel.cz

Farní kostel sv. Jana a Pavla má „svou“ knihu

Více než stovka hostů se zúčastnila slavnostní prezentace nové knihy historika Davida Pindura nazvané *Domus orationis: Farní chrám sv. Jana a Pavla v Místku v proměnách staletí*. Publikace zevrubně mapuje okolnosti počátků, výstavby a historii jedné z nejvýznamnějších památek pozdního baroka v oblasti severovýchodní Moravy.

Publikace čítá přes 350 stran a je opatřena bohatým, většinou dosud nepublikovaným obrazovým doprovodem, na němž se podílel i známý fotograf Miroslav Lysek. Nechybějí dobové mapy, tabulky či resumé v anglickém a německém jazyce. Knihu je možné zakoupit přímo v místním farním kostele, na faře anebo v knihkupectví Jakub.

Začala oprava frýdeckého zámku

S blížícím se koncem roku zahájil Moravskoslezský kraj revitalizaci zámku ve Frýdku včetně obnovy expozice Muzea Beskyd. Nová expozice má přiblížit historii Frýdeckomístecka přitažlivějším způsobem a s využitím moderní technologie oslovit široké spektrum návštěvníků. Podobná interaktivní expozice na zámcích v kraji zatím není. Hotová má být

do konce příštího roku. Komplexní rekonstrukcí projdou vnitřní prostory křídla zámku, včetně rozvodů vody, kanalizace, nových podlah a výměny oken. Opravou projde také část fasády zámku, vyměněna bude i kamenná dlažba na prvním nádvoří, která je v havarijním stavu. Kraj chce za pomoci dotací do oprav zámku dohromady investovat přes 60 milionů korun.

Farmářské trhy ve znamení přípravy sladkovodních ryb

Ve čtvrtek 16. listopadu se na náměstí Svobody v Místku uskuteční letošní poslední farmářské trhy. Jejich součástí bude kuchařská show zaměřená na přípravu sladkovodních ryb. Zazní informace o jejich skladování, na řadu přijdou také praktické ukázky porcování rybního masa,

ale i jeho přípravy na různé způsoby a chybět nebude ani ochutnávka, která bude pro veřejnost zdarma. Show se uskuteční v rámci kampaně Ryba na talíř, jejímž cílem je zvýšit povědomí široké veřejnosti o příznivých účincích konzumace rybního masa na naše zdraví.

Hra Ztracený z dvojice nového Divadelního uskupení slaví úspěch

Ve Frýdku-Místku vznikl první profesionální divadelní projekt s názvem Divadelní Uskupení F-M, který se chce zabývat tvorbou vlastních autorských divadelních her. Tou první byla už v červenci loňského roku hra *Ztracený z dvojice*, jejímiž autory jsou Jakub Vašek a Luděk Lednický, kteří se zároveň chopili i režie. Oslovili pražské i ostravské herce, v hlavních rolích se tak představují známý dabér a herec působící v různých pražských divadlech Libor Hruška, filmový a divadelní herec na volné noze Karel Zima, držitel ceny

Thálie v kategorii Mladý umělec do 33 let a člen Divadla Petra Bezruče Lukáš Melník nebo student herectví na Janáčkově konzervatoři v Ostravě Jakub Vašek.

Hra *Ztracený z dvojice* je hořkou komedií z divadelní šatny. Je příběhem o vztazích, přátelství, důvěře a také o tom, jak to v divadle může vypadat. Hra *Ztracený z dvojice* diváka zcela jistě pobaví, což se potvrdilo nedávno při jejím uvedení v Kině Vlast nebo v kulturním domě v Lískovci. Nová hra se v obou případech setkala s veskrze příznivým ohlasem.

INZERCE

**VŠE PRO ZDRAVÍ
A PRO VČELAŘE**

**VČELAŘSKÝ
NAUČNÝ AREÁL
CHLEBOVICE**

www.vceliobchudek.cz

FMP 11/5/10

Za účelem společného právního postupu hledáme další věřitele společnosti

SHEEN LINE s.r.o., IČ: 03488420
se sídlem: Chudenická 1059/30, Praha 10 - Hostivař
zastoupenou jednatelkou Libuší Jarošovou
provozovna: Drogerie Daisy, Farní 20, Frýdek-Místek

**Věřitelé, fyzické i právnické osoby,
ať nás kontaktují elektronicky
na e-mail: veritele.sheen.line@seznam.cz**

Při rozchodu do cel se Günther Frank otočil a vyhrkl: „Tvoje

V minulém čísle jste se seznámili se vzpomínkami Hartmuta Moškoře na jeho předválečné dětství ve Staříči na rodinném hospodářství, válečná léta a okolnosti smrti jeho otce. Dnes si přiblížíme další osudy rodiny po smrti otce, kterého zastřelili udavači z obavy před prozrazením své kolaborace.

| JIŘÍ SACHR

Jak ovlivnila smrt otce život rodiny a chod celého hospodářství?

Mezi mnou a bratrem vzniklo napětí, kdo bude po smrti otce řídit hospodářství. Rozhodl jsem se na čas odejít ke strýcovi Meyerovi do Raškovic, abych se přiučil modernímu obdělávání půdy.

V neděli 23. dubna jsem se od strýce vydal do Staříče pro čisté prádlo. Matka něco sela na zahrádce a smutně se za mnou dívala. V tu chvíli jsem netušil, že ji vidím naposledy, ani to, že jsem si odchodem z domu zachránil život.

Co se tedy událo po vašem odchodu na rodinném statku ve Staříči?

Ráno po osvobození bylo pro matku, bratra a sestry zúctování. U Seiberta vytáhli ze sklepa německého vojáka radistu a na místě jej spolu se Seibertem zastřelili. Soused Václavík přivedl před naše vrata ruské vojáky a říkal: „Germani, Germani!“

Rusové se ptali matky, kde má muže. „Nemám muže“, odpověděla. Brali jídlo, chtěli vodku, hodinky. Vše bylo snesitelné do okamžiku, než se jeden z vojáků pokusil matku znásilnit. Bratr Lothar na něj vyběhl, takže od svého záměru upustil. Jakmile odešli, navrhli bratr, aby se někde ukryli, než se situace uklidní. Pěšky se pak vydali do Starých Hamer k lidem, kterým rodiče za války pomáhali. Lesník, kterého žádala matka o přístřeší, se zalekl, vymlouval se na domovní prohlídky a tresty za přechovávání Němců. Nezbylo, než aby se všichni vydali pěšky do Starého Města za dědečkem a babičkou.

Těm ještě před matčiným příchodem prohledávali Rusové celé hospodářství. Přitom se jeden z nich zeptal duševně choré tety Adélky, kde má zbraň. „To je moje zbraň“, řekla a švihla bičikem na krávy, který měla v ruce. „A vůbec, co tady děláte, běžte pryč!“

Voják ustoupil o krok a dávkou ze samopalu ji zastřelil... Na křik přítomných, že byla duševně nemocná, jen odvětil: „To jste měli říct předem!“

Kde byla tou dobou matka s vašimi sourozenci?

Ty zastavila hlídka Revolučních gard u staroměstského hřbitova a odvedla je na Národní výbor. Jeho předseda telefonoval do Staříče a rozhodl, že se tam všichni musí vrátit. Vystavil jim potvrzení na cestu a garantoval bezpečí. Matka ještě požádala o setkání s prarodiči, kteří jí ukázali prostřelené dveře a od babičky se dověděla o smrti tety Adélky. Společně se sourozenci se pak matka vydala domů do Staříče.

A ve Staříči už na ně čekali...

Kluci, se kterými jsme si ještě nedávno hráli, utíkali napřed a volali: „Moškoři už jdou!“ Sto metrů od domu je zastavili a prohlédli tři revolucionáři a s puškami na rameni je vítězoslavně vedli kolem statku, kam už je nepustili, přes vesnici do školy. Náš statek byl mezitím drancován lidmi, kteří jako kobylinky odnášeli vše, co našli. Párali slamníky i peřiny, rozházeli knihy. Brali šatstvo, prádlo, nádobí a porcelán, zrní z ložské úrody, brambory, hroudu másla a tvarohu, hromadu palivového dřeva, kočár a bryčku. Vyvedli koně, dobytek, prasata, naháněli slepice a krůty.

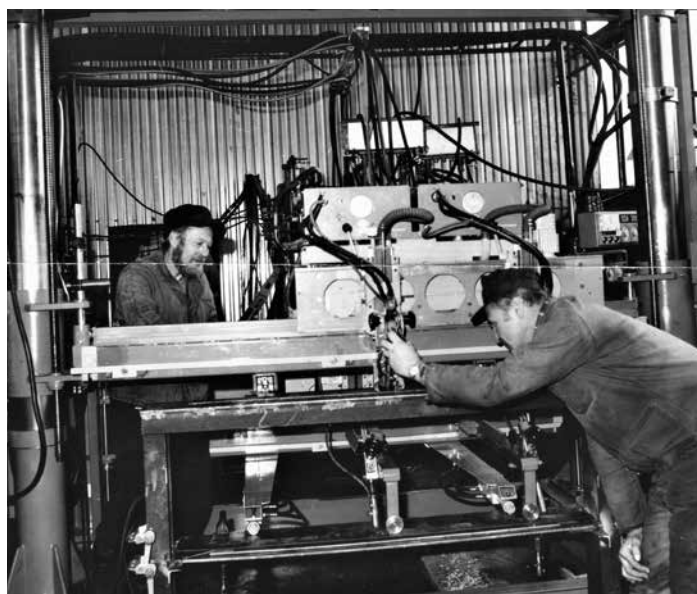
Co prožívala internovaná matka se sourozenci ve škole?

Ve škole byli s nimi internováni ještě paní Seibertová, Rojiček s Drozdíkem a rodina Smolíková. Vyčerpaný bratr se sestrami ulehli na zem a usnuli. Matku v podvečer předvedli k výslechu. Nabídlí jí, že když bude mlčet o všem, co se v průběhu války ve Staříči dělo, o udáních na sousedy, půjde s dětmi na odsun a nic se ji nestane. „To by se vám hodilo, když máme trpět my, ať trpí všichni...“ Tím byl její osud zpečetěn.

Po půlnoci se některým chtělo na záchod. Rojiček bouchal na dveře a dovolil se. Jako druhá šla matka. Na chodbě za rohem už na ni čekali s rozsvícenou svíčkou, mezi nimi Fanda Piskoř. „Počkej Germánko, budeš viset!“ „To mi říkáš ty, Fando, ty? Až

Matka s Hartmutovými sourozenci krátce před svou smrtí (1945)

V mostárně u svařovacího automatu koreb důlních vozů, Hartmut Moškoř vpravo

dojde k soudu, však já jim povím!“ „Nic neřekneš ty kurvo germánská,“ strhl z ramene pušku, zalíčil a vystřelil. Minul. Matka vykřikla a prchala, dveře do třídy byly zamčené, tak se obrátila k hlavnímu východu. Padly další výstřely, z toho dva venku. Zajištění slyšeli nařikání matky a tupé úder, když ji ubíjel pažbou druhý člen stráže, kterému říkali Habakuk.

Tělo matky pak bylo společně s těly Seiberta a německého radisty zasypano ve společném hrobě na místě skládky věnců na místním hřbitově. Sourozencům strážníci řekli, že matku se zraněním odvezli do nemocnice a převezli je na tzv. šestnáctku do Místku.

Co bylo s vámi? Setkal jste se se sourozenci?

V úterý 8. května jsem se od strýce v Raškovicích vydal domů. Ve Starém Městě mě poznal pekař Janča ze Staříče, zajistil mne a předal do rukou pověstného

„komisaře“ Šindlera. Tím mi vlastně zachránil život...

Asi tři dny jsme se tísnil v kobkách sklepení frýdecké radnice a pak jsme byli přemístěni do věznice Okresního soudu. Tam nás vybavili bílými kulatými terči s písmenem N. Několik dní nás vodili do různých částí města, kde jsme holýma rukama vyhrabávali nevybuchlou munici. O bratrovi, se kterým jsem se pak brzy setkal ve věznici, ani o sestřích, které skončily u prarodičů ve Starém Městě, jsem tehdy neměl žádné zprávy.

Jak jste se dověděl o smrti matky? Ve věznici jste se potkal s bratrem Lotharem...

Zametali jsme chodník ve Frýdku před školou Pod Sovou. Okolo procházela má spolužačka Edith a ptala se mě na naši rodinu. Něco pak pošeptala vedle zametajícímu Güntherovi Frankovi a odešla. Po návratu do věznice,

matka je mrtvá, zastřelili ji ve Staříči! Řekla mi to Edith.“

Absolventi Podnikové technické školy, Hartmut Moškoř označen šipkou

Budova starého hejtmanství v Místku, vlevo ve dvoře byla věznice

Foto | 4x archiv Hartmuta Moškoře

při rozchodu do kobek, se ke mně Günther otočil a vyhrkl: „Tvoje matka je mrtvá, zastřelili ji ve Staříči! Řekla mi to Edith.“

Asi po týdně jsem se setkal s bratrem Lotharem. Při ranním nástupu jsem požádal strážného, zda by nás nedal společně do jedné kobky. Rozhlédl se opatrně kolem sebe a přepsal jména na seznamu. Byli jsme opět spolu a po několika týdnech nás oba s dalšími čtyřmi kluky přidělili na práce k sedlákovi do Vratimova.

Ve Vratimově jste ale dlouho nepobyl...

V srpnu jsem dovršil 16 let a sedlák mě musel převést do sběrného tábora ve Frýdku-Místku, určeného pro práce schopné Němce. Spolu s dalšími 180 muži jsme byli ve čtyřstupu odvedeni do zajateckého tábora v Doubravě. Ten se mi na téměř jeden rok stal domovem. Dvojitý plot z ostnatého drátu, v rozích strážné věže,

všichni, štenice, smrad a výpary z hrořící haldy. A hlad. Pracovali jsme v dole, kde jsem vystřídal mnohé práce. V létě 1946 jsme byli na základě zásahu Mezinárodního červeného kříže propuštěni z tábora a zařazeni jako civilní zaměstnanci s normální mzdou. Den po mých narozeninách jsem byl přefazen na šachtu do Hrušova.

Vás se netýkal odsun?

V polovině března 1947 jsem dostal oznámení, že jsem byl vyňat z odsunu. Dodnes nevím proč. Po všem, co jsme zde zažili, jsem chtěl do Německa. Rozhodl jsem se utéct a vzít s sebou bratra. Tajně jsem se s ním domlouval na statku ve Vratimově, ale sedlák mě spatřil. Bratra hlídali a mě s nabitou loveckou puškou zadrželi. Četník mě druhý den odvedl do Frýdku-Místku, kde jsem byl obviněn z potulky. Soud pro mladistvé mne ale osvobodil a ani na šachtu jsem se už nemusel vracet.

Ve Staříči vás prý obvinili ze zhářství...

Pracoval jsem v té době ve Starém Městě u sedláka. Jednoho dne jsem navštívil místo na hřbitově ve Staříči, kde měla být pohřbena matka, a někdo mě tam viděl. Se svou dívkou jsem byl večer v kině, doprovodil ji ve Frýdku domů a do Starého Města jsem dorazil ve chvíli, kdy odbýjela půlnoc. Ten večer shořela kůlna u staříčské školy a někdo měl okamžitě jasno o viníkově. Byl jsem zatčen a vyslýchán. Rozpory byly v mé výpovědi a výpovědi sedláka o čase, kdy jsem přišel domů. Vyšetřovatelé mně vyhrožovali likvidací, měl jsem strach a přiznal vše tak, jak chtěli. Spolehal jsem se na to, že se u soudu vše vysvětlí. Do toho přišla informace, že se mému bratru podařilo emigrovat přes hranici do Německa. Celé vyšetřování se táhlo pět měsíců, a nakonec jsem byl porotou u ostravského soudu osvobozen. Předseda senátu Dr. Vilém Krist mi podal ruku a s úsměvem mi popřál hodně úspěchů v dalším životě. Od počátku měl pochybnosti o mé vině vyšetřující soudce a také ve Staříči všichni věděli, že požár vznikl neopatrností obyvatelky školy. Nikdo ale neměl odvahu s tím vystoupit veřejně, natož u soudu.

Co se dělo po vašem návratu z vazby?

Sedlák mi řekl, že nemá peníze, aby mě zaměstnal. Neměl jsem kde spát. Ptal jsem se po dědečkovi a babičce. V malém přístavku staré dřevěnice na Pivovarské jsem je našel. Místnost dvakrát šest metrů, dvě železné postele, stůl a jedna židle, na které jsem do rána přespal.

Znovu na pracovní úřad a opět: „Jediné, co pro vás mám, je práce v dole.“ Nezbylo než se přihlásit na půlroční brigádu na šachtu Alexander, kde bylo i bydlení. Chtěli, abych podepsal pět let s tím, že mě pošlou na Horní školu. Onemocněl jsem ale, a s šachtou se musel rozloučit. Následovala práce v cihelně, abych pak mohl nastoupit do Slezanu. A tam jsem se seznámil se svou budoucí ženou.

V roce 1953 jste automaticky získal československé státní občanství...

Ano, v té souvislosti mne úřednice vyzvala, abych se přejmenoval na Moškoře, a já svolil. Také jsem se v tom roce oženil, přestěhoval se do Palkovic a následující rok

se nám narodil první syn. Rodina se rozrůstala a výdělek ve Slezanu už nestačil. Po vojné u technické školy praporu v Radvanicích jsem v roce 1957 nastoupil do přípravy v Mostárně, kde se vyráběly důlní vozíky. Na schůzi ROH informoval vedoucí závodu, že bude (v závodě) zřízena Podniková technická škola na úrovni státní průmyslovky. Okamžitě jsem se přihlásil.

Takže konečně vytoužená studia?

Ne, z kádrových důvodů jsem byl opět vyřazen. „Vaši rodiče byli ve Staříči zastřeleni a kdo ví, jak to bylo!“, znělo zdůvodnění referenta pro školení.

Obrátil jsem se na okresního prokurátora Šenka, že jsem neustále obviňován, že pocházím z gestapácké rodiny a nemám nárok na jakékoli vzdělání. Žádal jsem ho o prošetření celé záležitosti. Šenk se tvrdě ohradil a vyhrožoval, že pokud se vražda rodičů neprokáže, ponese si následky. Raději jsem od prošetření ustoupil, pouze požádal, abych nebyl dál jako občan šikanován.

Setkání s prokurátorem Šenkem si dává Moškoř do souvislosti s několika událostmi začátkem 60. let, kdy mu šlo o život. Dodnes je přesvědčen, že se ho tehdy někdo snažil odstranit jako nepohodlného svědka událostí ve Staříči v letech druhé světové války a těsně po jejím skončení.

Do Podnikové technické školy ho nakonec pustili. V Mostárně vykazoval značné konstruktérské nadání a mnohokrát uspěl jako řešitel nejrůznějších zlepšovacích návrhů, několik jich bylo patentováno. Řešil technologii bytoven, souprav důlních vozů a mnoho dalších úkolů. Mezi jeho velké úspěchy patřily návrhy a výroba automatů na svařování koreb důlních vozů a automatické sváření lemů bočnic, které několikanásobně zvýšily produktivitu výroby.

S bratrem Lotharem se setkal až v roce 1989 v Austrálii, kde bratr žil a kam ho na své náklady pozval.

V textu byly použity citace z knihy „Kdo seje vítr, sklízí bouři...“, kterou vydal Hartmut Moškoř vlastním nákladem v roce 2007 a ve které se dovíte více podrobností o jeho osudech. Reedici vydání knihy v současnosti připravuje.

Moje portréty jdou do hloubi duše. Podstatná není reálná

| JIŘÍ SACHR

Narodil jste se před 70 lety v Dolním Sklenově. Měl jste v rodině někoho s uměleckými sklony, kdo vás ovlivnil? Jak jste se k malování dostal?

S chutí malovat jsem se už asi narodil. Dědeček, který se tady usadil, pocházel od Starého Města na jižní Moravě a pracoval v kopřivnické automobilce. Otec byl živnostník, pracoval jako autolakýrník a jediný, kdo v rodině maloval, byl strýc farář z matčiny strany. Po něm mi zůstaly olejové barvy, které už jsem vymaloval, a několik obrazů, růže, zátiší s jablky a obrázků v památku, kde namaloval náš barák.

Vaše studijní kroky vedly do Uherského Hradiště...

Hlásil jsem se na Střední uměleckoprůmyslovou školu do Uherského Hradiště, ale jako syna živnostníka mě tehdy nevzali. Pracoval jsem rok v propagaci ve Štamberku a poté jsem do Hradiště podal přihlášku znovu. S posudkem ze Štamberku od akademického malíře Holuba jim už můj kádrový profil vyhovoval a byl jsem přijat. Na akademii do Prahy jsem se dostal hned napoprvé. Studoval jsem u profesora Jana Smetany, který mé pojetí malby chápal a velmi mi rozuměl.

Po studiích jste zůstal v Praze?

Patnáct let jsem žil a tvořil v Praze. Od druhého ročníku akademie jsem měl svůj ateliér ve Strašnicích, ve kterém jsem maloval a zároveň jsem jej obýval. Přivydělával jsem si vykládkou vagonů. Vznikl ale problém s OPBH, že se v ateliéru nedá bydlet. Řekl jsem si dost a v roce 1982 jsem se vrátil s ročním synem Tondou domů. Otec mi ve své dílně uvolnil místnost, kde jsem maloval až do doby, kdy jsem v roce 1989 získal od Národního výboru místnost pro ateliér v budově bývalé školy v Rychalticích. Tam taky byla za podpory obce v roce 1995 založena Galerie Antonína Kroče.

Jste solitér, jednoduchý život jste asi neměl?

Vždy jsem šel proti proudu! Ve své tvorbě i v osobním životě. Neskutečně jsem chlastal, až jsem se ve svých 43 letech propil do deliria tremens. Spadl jsem, tři dny

byl v bezvědomí a můj mozek se toulal někde zcela mimo. Když mě Milada (*Milada Políánová, celožitovní Kročova družka – pozn. autora*) společně s lékařkou dostala po jedenácti dnech zpět, začal jsem okamžitě malovat. Namaloval jsem tehdy obraz Krista, který ode mne získala Galerie výtvarného umění v Ostravě. Ten obraz byl později zapůjčen a prezentován na výstavě k mým šedesátinám. Když jsem ho tam po těch letech spatřil, běhal mi mráz po zádech. Stál jsem tam a byl takhle malý proti své vlastní malbě...

Více než čtvrtstoletí zcela abstinujete. Jak to ovlivnilo váš další život?

Bez toho, abych začal abstinovat, bych zemřel. Doktoři už mi nedávali žádnou šanci. Do života mě vrátili moji blízcí. A taky herečka Zuzana Majvaldová z Ostravy, která se u mne objevila a pustila se do mne: „Co blázníš! Prober se a navždy zapomeň na chlast!“ Od té doby, je to sedmadvacet let, zcela abstinuji, nevypil jsem už ani jediné pivo. Mou drogou je malba.

Jak byste vy sám charakterizoval svou současnou tvorbu ve srovnání s tvorbou před dvaceti, třiceti a více lety?

V každém věku vnímáš svět různě. Maluju od mala, projel jsem v cizině spoustu galerií a nasával do sebe tu energii, kterou sdílíš jinak ve dvaceti, třiceti a jinak v šedesáti. Tak to zkrátka je.

A váš posun k expresi?

Expresí? Maluju ze sebe, jsem svůj. Teď, tento okamžik, tuto náladu. Je to pro mne boxerský ring, boj, malířský koncert. U portrétů se napojuji na tebe, vnímám tvou sílu a energii, která z tebe vyzařuje, a zachycuji to tady v těch barvách. Jdu až na dřev, do hloubky tvé DNA. Stejně tak tvořím v plenéru. Maluji přírodu, potoky, květiny, akty. Ohromně mě to nabíjí a baví.

Tematicky jste zůstal věrný rodnému Lašsku: život na vesnici, hospodské výjevy a zabíjačky. Další části vaší tvorby jsou již zmiňované krajiny, potoky, akty a portréty. K čemu máte, lze-li to tak říct, nejbližší?

Tak jako Janáček hudebně čerpal z okolní krajiny a lašského

Antonín Kroča | Narodil se 21. října 1947. Od roku 1978 samostatně vystavuje, uspořádal desítky výstav doma i v zahraničí. K nejprestižnějším patřily výstavy ve Výstavní síni Mánes Praha, Národním technickém muzeu Praha, Domě umění Ostrava, Výstavní síni V. Wünscheho Havířov, Západočeské galerii Plzeň, v Českém centru ve Varšavě. Jeho obrazy naleznete ve sbírkách Národní galerie Praha, Galerie výtvarného umění Ostrava, Českého muzea výtvarných umění v Praze, Galerie für moderne Kunststiller ve Vídni a v soukromých sbírkách po celém světě. Je členem obnoveného Spolku výtvarných umělců Mánes.

podoba, ale to, co nacházím uvnitř každé osobnosti

kraje, tak i moje nitro nabíjí okolní příroda. Potoky, potůčky, les, život v obci. Mezi moje stěžejní obrazy patří velkoformátové hospodské výjevy a zabijačky. Dnes už je nemalují. Zabijačky už se nedělají a vysedávat v hospodě u čaje a malovat také není ono. Nebavilo mě to, a tak jsem s malováním hospod skončil. Nejraději maluji vše živé a v pohybu. Zrychlil jsem, začal jsem místo štětce používat ruce a prsty. Potřebuji okamžitě reagovat na podněty. Dělam rychlé tahy a štětcem to nejde stíhat. Ale štětec používám pořád, štětcem udělám stavbu motivu.

Právě probíhající výstava ve frýdeckém zámku přináší také díla vaší nedávno zesnulé partnerky Milady Políánové, syna Antonína a dalších rodinných příslušníků...

Nejen rodinných příslušníků. Výstava nese název Antonín Kroča a rodina, ale výstižnější by bylo umělecká rodina. Tady Helena (*Helena Sládková – pozn. autora*), která se mnou tvoří v ateliéru, je filosofka, básnířka a malířka.

Její výborné obrazy jsou zde vedle mé malby. Stejně tak obrazy Milady, které tam najdete. Syn Tonda vystavuje své sochařské díla a jsou tady také díla jeho první ženy, malířky Jany Valčíkové Kročové.

Nakolik je ovlivnila vaše tvorba a radil jste jim v něčem?

Vůbec, nikdy jsem jim do malování nebo sochaření nemluvil. Jsou to osobnosti a je to poznat i v jejich tvorbě. Tonda s Petrem byli od mala v mém ateliéru a kreslili si tu na papíry na podlaze, vylévali na ně barvy. Tonda tvořil a vystavoval od mala, vzešlo to z něj samo. Vypracoval se na jednoho z nejlepších sochařů u nás, uznávají ho kunsthistorici i výtvarní kritikové. Jeho objekty mají úžasnou sílu.

Kde všude jsou aktuálně vaše díla k vidění a kde si je mohou zájemci koupit?

V současnosti probíhají dvě výstavy. Velká ve frýdeckém zámku, která končí 13. listopadu, a druhá menší ve staré škole na

Antonín Kroča ve svém ateliéru v Rychalticích

Foto | 2x Jiří Sachr

Hukvaldech, ta je dlouhodobá. Obě jsou zároveň prodejní. V říjnu mi skončily výstavy v Praze a Ostravě. Každý víkend je pro veřejnost a zájemce o mou tvorbu

otevřená Galerie Antonína Kročí v objektu bývalé školy v Rychalticích, kde mám také svůj ateliér a maluji zde portréty zájemcům, kteří mne osloví.

INZERCE

**NEJVYŠŠÍ KVALITA!
NEJŠIRŠÍ VÝBĚR!
NEJLEPŠÍ CENY!**

BRILAS
snubní prsteny

**UŽIJTE SI NA NAŠICH PRODEJNÁCH
VÝBĚR V KLIDU, POHODĚ A SOUKROMÍ**

Omrkněte na www.brilas.cz a za internetové ceny si přijďte vybrat na naší pobočce:

Ostrava: BRILAS-Zlatnictví Solitér,
28.října 28 (na náměstí) / tel.: 778 093 926

www.brilas.cz

**Střední průmyslová škola,
Obchodní akademie a Jazyková škola**
s právem státní jazykové zkoušky,
Frýdek-Místek, příspěvková organizace
28. října 1598, 738 01 Frýdek-Místek

OBORY VZDĚLÁNÍ S MATURITNÍ ZKOUŠKOU

- Strojírenství
- Strojírenská metalurgie
- Technická zařízení budov
- Technické lyceum
- Informační technologie (Cisco Networking Academy)

- Obchodní akademie
- Ekonomické lyceum

Jazykové vzdělávání:

- FCE, CAE, státní zkouška
- Zkoušky z českého jazyka pro cizince

ŠKOLA, KTERÁ JE PRO SVÉ ŽÁKY JISTOTOU

- stabilně výborné výsledky v rámci státní maturitní zkoušky
- absolventi školy požadováni významnými zaměstnavateli a vysokými školami v technických oborech i ekonomických oborech
- nadstandardní úroveň vybavení školy a spolupráce s firmami
- certifikáty uznávané zaměstnavateli - ECDL, CISCO, Autodesk
- rozsáhlá mimoškolní činnost - kulturní i sportovní aktivity
- odborné praxe žáků v zahraničí v rámci Erasmus+

web: www.spsoafm.cz, email: skola@spsoafm.cz,
tel.: 558 406 111, FB: @spsoajsfm

Den otevřených dveří 7. 11. 2017

KAM VYRAZIT FANDIT?

FOTBAL – FNL Stadion Stovky

4. 11., 14:00 MFK Frýdek-Místek – FK Baník Sokolov
25. 11., 13:30 MFK Frýdek-Místek – FK Pardubice

HÁZENÁ, extraliga mužů ZŠ Pionýrů 400

19. 11., 17:00 Pepino SKP Frýdek-Místek – KH Kopřivnice
25. 11., 18:00 Pepino SKP Frýdek-Místek – HBC Ronal Jičín

HOKEJ, WSM liga Hala Polárka

15. 11., 18:00 HC Frýdek-Místek – SK Kadaň
18. 11., 17:00 HC Frýdek-Místek – HC Benátky nad Jizerou
22. 11., 18:00 HC Frýdek-Místek – SK Horácká Slavia Třebíč
2. 12., 17:00 HC Frýdek-Místek – Rytíři Kladno

VOLEJBAL, extraliga žen ZŠ Pionýrů 400

4. 11., 17:00 TJ Sokol Frýdek-Místek – TJ Sokol Sternberk
16. 11., 17:00 TJ Sokol Frýdek-Místek – TJ Ostrava
2. 12., 17:00 TJ Sokol Frýdek-Místek – PVK Olymp Praha

VOLEJBAL, I. liga mužů Domov mládeže při SPŠ

11. 11., 18:00 BV Beskydy – TJ Tesla Brno
24. 11., 20:00 BV Beskydy – VK EGE Č. Budějovice B
25. 11., 13:00 BV Beskydy – Volleyteam ČZU Praha B
1. 12., 20:00 BV Beskydy – TJ ČZU Praha
2. 12., 13:00 BV Beskydy – Volleyball Nymburk

Kanoistický půlmaratón vyhrál Skoták

Poslední zářijový den se konal třetí ročník běžeckého závodu Kanoistický půlmaratón. Na náročné trati se startem v loděnici rychlostní

kanoistiky na přehradě Olešná a obrátkou na vrcholu Ostružné museli závodníci překonat táhlé stoupání i strmé klesání. Vzdálenost dlouhou

23,5 kilometru se nejrychleji podařilo zdolat Davidu Skotákovi z Palčovic, který navíc časem 1:53:47 stanovil nový rekord trati.

**SBĚRNÉ DVORY
s.r.o.**

VYKUPUJEME

- ZA HOTOVÉ PAPÍR A AKUMULÁTORY
- PŘEVODEM NA ÚČET ŽELEZO A BAREVNÉ KOVY
- ZPĚTNÝ ODBĚR ELEKTROZAŘÍZENÍ
- VAŠE DOKUMENTY SKARTUJEME
- A JEŠTĚ VÁM ZAPLATÍME!**

Svazarmovská 88, FM, Bahno tel.: 558 434 321, 723 188 472

Ostravská 103, Sviadnov tel.: 558 655 075, 602 510 018
fax.: 558 655 607

J. Matěje 515, Brušperk tel.: 558 666 441, 606 476 330

Okružní ulice, Frýdlant n. O. tel.: 603 740 642, 724 314 646

e-mail: sbernedvory@seznam.cz
www.sbernedvory.cz

„Valcíře“ čeká těžký boj o záchranu

Přestože do konce podzimní části druhé nejvyšší fotbalové soutěže zbývá ještě pár zápasů, už nyní se dá první polovina soutěže z pohledu účinkování MFK Frýdek-Místek hodnotit jako neúspěšná. Po dvanácti odehraných kolech měli „Valcíři“ na svém kontě pouhopouhých sedm bodů za jediné vítězství a čtyři remízy, k tomu vysoce záporné skóre 7:16. Taková bilance nemůže stačit na nic jiného než poslední místo

tabulky. Je jasné, že mužstvo opět čeká těžký boj o záchranu.

Kýžený efekt prozatím nepřišla ani výměna na trenérské lavičce, kdy Petera Venglarčíka nahradil ostřílený prvoligový matador Josef Petřík, který si za asistenta vybral svého syna. Vylepšit bilanci si Frýdek-Místek může ještě ve zbývajících dvou domácích zápasech, v nichž ve Stovkách vítězí Sokolov a poté Pardubice.

„Rysi“ mají za sebou nečekaně úspěšný vstup do nové sezóny

Více než příjemným překvapením letošního ročníku WSM ligy jsou výkony hokejistů Frýdku-Místku.

Svěřenci trenéra Jiřího Juřika se od prvních kol drží v horních patrech tabulky a dvakrát se dokonce ocitli v jejím čele. Dokonale prohánějí největší favority soutěže, kterými jsou Karlovy Vary, Kladno

a České Budějovice. „Rysům“ se daří zejména v domácím prostředí, kde z osmi zápasů mají na kontě šest výher, z toho posledních pět v řadě. Právě výkony na vlastním kluzišti jsou tou nejlepší pozvánkou pro diváky, kterých do haly Polárka chodí pravidelně okolo třinácti čtrnácti set.

A JE TO TADY,

po nějaké době nabízí Modrá pyramida opět Prémii ke stavebnímu spoření. Tentokrát je to až 3 000 Kč.

Díky Prémii 3 000 Kč a úrokovému bonusu, který je součástí Moudrého spoření, může klient s Modrou pyramidou získat roční zhodnocení úspor 3,76 %*.

Podmínky jsou velice jednoduché – stačí si založit stavební spoření u Modré pyramidy a do 4 následujících měsíců vložit vklad ve výši alespoň 3 000 Kč. „Vzhledem k doporučení ČNB požadují nově banky při uzavření hypotéky zpravidla alespoň 20 % vlastních zdrojů. Díky stavebnímu spoření si mohou naši klienti zajistit optimální cestu k financování svého bydlení v budoucnosti,“ uvádí Aleš Kocur, oblastní ředitel Modré pyramidy.

Máte nyní stavební spoření, které vám končí do tří let?

Nezoufejte, ukážeme vám výhody souběžné (druhé) smlouvy tak, abyste dosáhli optimálního zhodnocení vašeho spoření. Určitě neváhejte a poslechněte si na pobočce Modré pyramidy

tip, jak efektivně a správně využít druhou souběžnou smlouvu.

Proč využít smlouvu na 300 000 Kč, když chci naspořit za 6 let cca 150 000 korun?

Výhodou je, že vám Modrá pyramida může posleze půjčit částku ve výši rozdílu, a to cílové částky – naspořené finance za výhodnější sazbu 3,49 % p. a.

Co musím splnit, abych měl nárok na zvýhodněný úvěr 3,49 % bez zajištění nemovitostí?

Pokud byste nyní uzavřeli novou smlouvu s cílovou částkou 300 000 Kč a za 1,5 roku byste naspořili min. 25 % cílové částky, tj. 75 000 Kč, tak za půl roku můžete čerpat tzv. přidělený úvěr za tuto sazbu, který bude ve výši 300 000 (cílová částka) – 75 000 (naspořená částka) = 225 000 Kč (výše úvěru). Samozřejmě je třeba doložit příjem a díváme se také do registrů dlužníků.

Bude tato sazba garantována i za dva roky?

Ano, bude, protože ve smlouvě o stavebním spoření se uvádí i sazba přiděleného úvěru, a tím má klient jistotu této sazby v případě, že by se rozhodl využít úvěr.

Odpovědi a dárek pro vás zajistil:

Aleš Kocur

oblastní ředitel

Telefon: 608 474 247

E-mail: ales.kocur@mpss.cz

Nádražní 1088, Frýdek-Místek

DÁREK za křížovku

Po dohodě s vydavatelem Patriotu jsme se rozhodli, že každý, kdo správně vyluští křížovku na straně 15, obdrží od vydavatele Patriotu poukázku, kde k nově uzavřené smlouvě na 300 000 Kč obdrží ještě dárek ve výši 1 000 Kč. Celkově můžete získat ve Frýdku-Místku tedy 4 000 Kč.

*Uvedené zhodnocení je vypočítáno pro klienta se sjednanou akcí Prémie 3 000 Kč a pravidelnou roční úložkou 20 000 Kč.

Výpočet zahrnuje státní podporu i veškeré úhrady klienta (uzavření smlouvy, vedení a správa účtu stavebního spoření, roční výpis). Zhodnocení nezohledňuje 15% zdanění výnosů. Výše státní podpory a podmínky pro její poskytnutí se řídí zákonem o stavebním spoření č. 96/1993 Sb., v platném znění.

Reprezentativní příklad (přidělený úvěr)

RPSN níže uvedeného příkladu je 3,87 %.

Výše úvěru na bydlení, ve fázi přiděleného úvěru, je 212 487 Kč. Splatnost úvěru je 8 let, pevná roční úroková sazba úvěru je 3,49 %. Měsíční splátky: 1.–91. splátka je 2 700 Kč, 92. splátka je 1 659 Kč. Celková částka splatná spotřebitelem je 244 659 Kč a celková doba trvání smlouvy o spotřebitelském úvěru je 92 měsíců. S úvěrem jsou dále spojené následující úhrady: za zaslání ročního výpisu z účtu úvěru 25 Kč za vedení účtu úvěru ve fázi přiděleného úvěru 25 Kč měsíčně. Pro získání úvěru za nabízených podmínek je podmínkou splnění parametrů pro přidělení ze smlouvy o stavebním spoření v tarifu ALFA.

MOUDRÉ SPOŘENÍ NYNÍ S PRÉMIÍ 3 000 Kč

navíc bonus 500 Kč*

STÁTNÍ PODPORA
AŽ 2 000 Kč ROČNĚ

ZHODNOCENÍ VKLADŮ
3,76 % ROČNĚ

POJIŠTĚNÍ VKLADŮ
DO 100 000 EUR

PO VÁZACÍ LHŮTĚ
LZE ÚSPORY POUŽÍT
NA COKOLI

Využijte nabídky **Moudrého spoření s Prémii 3 000 Kč** do 15. 12. 2017.

Pokud v prvních 4 měsících vložíte vklad ve výši minimálně 3 000 Kč, bude na váš účet stavebního spoření připsána premie ve výši úhrady za uzavření smlouvy, maximálně 3 000 Kč.

Aleš Kocur, oblastní ředitel

Tel.: 608 474 247, e-mail: ales.kocur@mpss.cz

Poradenské centrum

Nádražní 1088, Frýdek-Místek

Zhodnocení 3,76 % ročně je vypočítáno pro klienta se sjednanou akcí Prémie 3 000 s pravidelnou roční úložkou 20 000 Kč. Výpočet zahrnuje státní podporu i veškeré úhrady klienta (uzavření smlouvy, vedení a správa účtu stavebního spoření, roční výpis). Zhodnocení nezohledňuje 15% zdanění výnosů. Výše státní podpory a podmínky pro její poskytnutí se řídí zákonem o stavebním spoření č. 96/1993 Sb., v platném znění. Nabídka akce Prémie 3 000 Kč je platná do 15. 12. 2017. Modrá pyramida si vyhrazuje právo akci kdykoliv ukončit.

*Nabídka platí u uvedeného poradce

Modrá pyramida
Váš rádce na finance

DIVADLA

Nová scéna Vlast

5. 11., 15:00 **Černokněžník a drak**

Rytmizující, dynamická pohádka pro děti od 4 let. Uvádí: Divadlo Koráb Brno.

9. 11., 19:00 **Vražedný pátek**

Divadelní hra B. Kurase s prvky dokumentárního dramatu je kontroverzním a nekonvenčním uchopením holocaustu. Uvádí: Divadlo v Řeznické. Účinkují: S. Zindulka a J. Zindulka.

14. 11., 19:00 **Drahoušku, to chce drink!**

Ann a Debbie se pravidelně scházejí na skleničku v oblíbeném newyorském hotelu. Uvádí: Divadlo Mir. Účinkují: Z. Przebindová a M. Georgievová.

19. 11., 15:00 **O Budulínkovi**

Pohádka pro děti od 4 let. Uvádí: Divadlo Kapsa K. Vary.

21. 11., 19:00 **Jonáš a Tingl-Tangl**

Poetický a nostalgický remake slavné inscenace divadla Semafor. Uvádí: Divadlo Kašpar. Účinkují: P. Lněnička, Z. Dočekal a další.

15., 29., 30. 11., 18:30 **PA. DI. PA. RĚ**

Muzikálová poema J. Moravčika, jejíž obsah napoví názvy jednotlivých obrazů: Boží rej, Živá voda, Ptačí hry, Člověk...

23. 11., 19:00 **Screamers „112“**

Vystoupení známé travesti skupiny.

26. 11., 15:00 **Čert Hudrián**

Pohádka pro malé i velké s písničkami a humorem. Uvádí: Divadlo Silesia.

5. 12., 19:00 **Cravate Club**

Mistrně napsaná situační komedie s precizně vystavěnými dialogy. Uvádí: Divadelní společnost DuEt. Účinkují: M. Etzler, M. Pechlát.

Divadlo Čtyřlístek

4. 11., 15:00 **O líných strašidlech**

Veselá činoherní pohádka pro děti od 4 let. Hraje: DS KuKo F-M.

18. 11., 15:00 **Perníková chaloupka**

Premiéra klasické pohádky v loutkovém provedení pro děti od 3 let. Hraje: DUO - Divadlo u Ostravice F-M.

25. 11., 15:00 **Jak čarodějnice Popleta čarovala pohádku**

Činoherní pohádka pro děti od 5 let na motivy O. Sedláčka. Hraje: ING Kolektiv.

25. 11., 18:00 **Dámská šatna**

Komedie, kde půjde nejen o pohled do divadelního zákulisí, ale i do duše čtyř hereček oblastního divadla. Hraje: DS KuKo F-M.

OC Frýda, dětský koutek

4. 11., 14:00 **Dušičky se Strašfuňákem**

18. 11., 14:00 **Sportování se Strašfuňákem**

2. 12., 14:00 **Strašfuňákova Mikulášská nadílka**

Městská knihovna

V rámci Festivalu čtení zveme na představení Čtení ke kafi a na dobrou kávu.

Uvádí: Divadlo MALÉHRY Brno. Účinkují: D. Zbytovská, B. Seidlová, N. Zbytovská.

Frýdlant n. O., kulturní centrum

19. 11., 16:00 **Jak Uhlíř Skoumal Svěrák aneb Televize Věž uvádí!**

Veselé divadlo bude plné písniček od Z. Svěráka, J. Uhlíře a P. Skoumala. Představení je vhodné pro celou rodinu.

KINA

Nová scéna Vlast

2. 11., 17:00 **Příšerákovi**

2. 11., 19:00 **Všechno nejhorší**

3. 11., 9:30 **Bijásek: Pohádková zahrádka**

3. 11., 17:00 **Příšerákovi**

3. 11., 19:00 **Blade Runner 2049**

4. 11., 15:00 **Bijásek: Velká oříšková loupež 2**

4. 11., 17:00 **Příšerákovi**

4. 11., 19:00 **Bajkeři**

5. 11., 17:00 **Hurvínek a kouzelné muzeum**

5. 11., 19:00 **Hora mezi námi**

6. 11., 17:00 **Hurvínek a kouzelné muzeum**

6. 11., 19:00 **Zabití posvátného jelena**

7. 11., 17:00 **Nejsledovanější**

7. 11., 19:00 **Čtverec**

8. 11., 17:00 **Pocta Janu Trískovi: Po strništi bos**

8. 11., 19:00 **Pocta Janu Trískovi: Obecná škola**

10. 11., 17:30 **15. Mezinárodní festival**

outdoorových filmů

11. 11., 17:30 **15. Mezinárodní festival**

outdoorových filmů

12. 11., 17:30 **15. Mezinárodní festival**

outdoorových filmů

13. 11., 17:00 **Maxinožka**

13. 11., 19:00 **Fantastická žena**

15. 11., 10:00 **Tulipánová horečka**

16. 11., 16:00 **Liga spravedlnosti**

16. 11., 19:00 **Zahradnictví: Nápadník**

17. 11., 10:00 **Maxinožka**

17. 11., 16:00 **Liga spravedlnosti**

17. 11., 19:00 **Zahradnictví: Nápadník**

18. 11., 17:00 **Maxinožka**

18. 11., 19:00 **Zahradnictví: Nápadník**

19. 11., 17:00 **Maxinožka**

19. 11., 19:00 **Suburbicon:**

Temné předměstí

20. 11., 17:00 **Maxinožka**

20. 11., 19:00 **Nerodič**

22. 11., 17:00 **Okhwan's Mission Impossible**

24. 11., 9:30 **Bijásek: Až po uši v mechu**

24. 11., 17:00 **Emoji ve filmu**

24. 11., 19:00 **Vražda v Orient Expresu**

25. 11., 15:00 **Bijásek:**

Earth: Den na zázračné planetě

25. 11., 17:00 **Příšerákovi**

25. 11., 19:00 **Vražda v Orient Expresu**

26. 11., 17:00 **Příšerákovi**

26. 11., 19:00 **Táta je doma 2**

27. 11., 17:00 **Hráči se smrtí**

27. 11., 19:00 **Profil Christopera Nolana:**

Dunkerk

28. 11., 17:00 **Hráči se smrtí**

28. 11., 19:00 **Profil Christopera Nolana: Počátek**

29. 11., 10:00 **Červená**

Frýdlant n. O., kulturní centrum

9. 11., 10:00 **BIO senior – Bába z ledu**

KONCERTY

ZUŠ, Hlavní třída

3. 11., 19:00 **Lucie Silkenová a Ladislava**

Vondráčková: Od Hubičky k Rusalce

Mladá úspěšná sopranistka L. Silkenová se řadí k předním a vyhledávaným českým operním pěvkyním. Klavíristka L. Vondráčková působí na AMU jako docentka na oddělení klavírní spolupráce, kde se věnuje práci s mladými operními pěvci.

Kostel sv. Jakuba

4. 11., 17:00 **Dušičkový koncert Naděje**

Představí se soubor historických hudebních nástrojů Musica da chiesa.

Kino Petra Bezruče

5. 11., 19:00 **Hana Zagorová a Petr Rezek**

Večer doprovází skupina J. Dvořáka Boom!Band.

15. 11., 19:00 **Barbour uvádí:**

David Koller Acoustic Tour 2017

Publikum se může těšit na spoustu Kollerových hitů z celé kariéry v akustickém aranžmá jeho skvělé kapely.

Bazilika Navštívení Panny Marie

15. 11., 19:00 **Boni Pueri – benefiční koncert**

V první části zazní „Malý velký Mozart v Praze a perly klasické hudby“, ve druhé části se můžete těšit na „Cestu za Vánocemi do světa“. Výtěžek koncertu bude použit na podporu a rozvoj terénních služeb pro seniory, nemocné a osoby se sníženou soběstačností.

Národní dům

16. 11., 20:00 **Symfonický orchestr**

Frýdek-Místek a hosté

Na programu bude Mozartovo Requiem. Účinkují: Symfonický orchestr F-M, Lašský smíšený pěvecký sbor Baška, Pěvecký sbor Smetana F-M, Pěvecké sdružení Martinů Třinec.

4. 12., 19:00 **Václav Hudeček a Martin Hroch**

Jeden z nejznámějších českých houslistů vystoupí s výjimečným předvánočním koncertem v doprovodu klavíristy a cembalisty M. Hrocha.

Hudební klub Stoun

10. 11., 21:00 **J.A.R.**

25. 11., 19:00 **RIVALOVE TOUR**

Na jednom stagi vystoupí kapely UDG, O5 a Radeček a písničkář Pokáč.

1. 12., 21:00 **Visací zámek a Záviš**

Frýdlant n. O., ZUŠ

10. 11., 18:00 **Mezi žánry**

Kapela Ptačoroko vychází z jedné ze současných podob angloamerického folklóru nazývaného bluegrass.

Baška, kulturní dům

25. 11., 17:30 **Výroční koncert LSPS Baška**

Výroční koncert Lašského smíšeného pěveckého sboru Baška k jeho 65. výročí.

Ostravice, hotel Freud

2. 12., 18:00 **Vánoční koncert Radky Fišarové**

Česko-francouzský koncertní program, ve kterém R. Fišarová se svým doprovodem přináší nejen francouzský šanson předních francouzských interpretů, ale i slavné filmové melodie, písně v netradičních aranžích a v neposlední řadě písně vánoční.

VÝSTAVY

Frýdecký zámek

do 13. 11. **Antonín Kroča a rodina**

do 30. 11. **Slované v Horním Pováží**

Výstava přibližuje způsob života slovanského obyvatelstva v 6.–10. století na Horním Pováží. Vernisáž 2. 11. v 17 hod.

od 23. 11. **Zzzzima**

Výstava přibliží přírodu v zimním období.

Národní dům

do 30. 11. **9,99%: Sousedé na fotografiích**

Fotografie J. Volejníka dokumentující výstavu Sousedé.

Nová scéna Vlast

do 30. 11. **Pohled do jiného a přece stejného světa**

Mezinárodní výstava výtvarných prací osob s poruchami autistického spektra.

OSTATNÍ

Frýdecký zámek

2. 11., 16:30 **Swědkové dávných časů – dřevěné kostely, kaple a zvonice**

Přednáška na témata: Jak bude probíhat obnova vyhořelého kostela v Gu-tech, jak se znovu postavil kostel v Ostravě-Hrabově, zaniklý kostel v Tiché, kaple a zvonice v Trojanovicích.

9. 11., 16:30 **750 let Frýdku-Místku – Historie města v kostce**

Přednáška přiblíží hlavní mezníky ve vývoji města.

16. 11., 16:30 **750 let Fryčovic**

Jednou z obcí, které jsou zmíněny v testamentu biskupa Bruna 29. 11. 1267, jsou Fryčovice. Přednáška přiblíží historický vývoj této obce.

22. 11., 10:00 **Lesnický významné mechorosty**

Workshop – ukážeme si základní, snadno poznatelné druhy mechorostů. Účastníci si odnesou vzorky mechorostů. Přinést je možné i vlastní sběry mechorostů.

30. 11., 16:30 **Než vypukne vánoční hodování**

Přednáška věnovaná vánočnímu zvyklosti a tradičním pokrmům v období Vánoc.

3. 12., 9:00 **Vánoční jarmark na frýdeckém zámku**

Tradiční jarmareční trhy s regionálními specialitami, chrámový sbor Cantores Domini v Zámecké kapli sv. Barbory, dětské dílničky, expozice Frýdek a Místek.

Kino Vlast

5. 11., 14:00 **Výtvarná dílnička a Broučkáda**

Děti si mohou vyrobit brouččí figurky a jiné drobnosti. Následovat bude průvod za zpěvu písniček a v doprovodu velké loutky Draka k altánku v Sadech B. Smetany. Lampióny a lucerničky s sebou.

22. 11., 19:00 **Diáky: Na studiích v KLDŘ mezi dvěma Kimy**

Koreanistka N. Špitálníková ve své přednášce představí Kimovu Severní Koreu tak, jako ji poznalo jen pár lidí na světě.

Národní dům

4. 11., 9:30 **Hornická desítka**

Nejpopulárnější silniční běžecký závod ve F-M.

10. 11., 19:00 **ElectroSwing**

Prvorepubliková párty je zpátky!

23. 11., 18:30 **Povídání v Zeleném baru s Luborem Kysučanem**

O tom, že problémy antického člověka se v mnohém podobaly problémům současným, bude vyprávět klasický filolog L. Kysučan.

30. 11., 19:00 **Poslechovka v Zeleném baru**

Sady Svobody

16. 11., 17:30 **Velký lampiónový průvod Frýdkem-Místkem**

Letošní ročník bude odstartován ze sídliště Slezská ze sadů Svobody od jeviště – žlutého Rejného a povede přes stezku kolem Morávky a Ostravice až na místecké náměstí Svobody.

Katolický lidový dům

15.-16. 11. **Velká burza Adry**

Od 8:00 do 17:00 hodin.

24. 11., 17:00 **Čaj o páté – taneční večer pro seniory**

Kulturní dům Frýdek

18. 11., 20:00 **Hity z kazetáku**

25. 11., 10:00 **Číperkové ve Frýdku-Místku**

25. 11., 15:00 **Číperkové ve Frýdku-Místku**

Kostel. sv. Jakuba

2. 12., 16:00 **Lidové Vánoce v českých a moravských vesnicích**

Adventní koncert. Účinkují: M. Černý – housle, dudy, M. Horský – cimbál, E. Šašínková – kontrabas.

Knihkupectví Kapitola

22. 11., 18:00 **Lašské básně a písně**

Tradiční lašský kabinet. Účinkují: Z. V. I. Krulíkovský, A. Krulíková, J. a M. Zbořilovi, R. Šatánková, V. Pavlíček.

Frýdlant n. O., kulturní centrum

6. 11., 18:00 **Frýdlantské hovory s ...**

Tentokrát přijede besedovat historik P. Juřák.

Frýdlant n. O., Dům zahrádkářů

25. 11., 9:00 **Vánoční výstava zahrádkářů**

Tradiční vánoční výstava zahrádkářů s náměty, jak si nazdobit vánoční stůl či byt, prodej vánočního cukroví, vánočních svíček, vařanek aj.

Kozlovice, sál OÚ

4. 11., 18:30 **Aby zmy se dobře měli a písničky sobě pěli**

Koncert cimbálových muzik z Kozlovic. Po koncertě bude beseda u cimbálu.

Chlebovice, Včelařský naučný areál

18. 11., 18:00 **Cimbálový večer**

Večer s občerstvením a cimbálovou muzikou Kotčí

Hrad Hukvaldy

3. 12. **Ondřejská pouť na hradě Hukvaldy**

INZERCE

Čím více oken, tím méně peněz.

S námi jsou snadné počty.

OBCHODNÍ KANCELÁŘE VE VAŠEM REGIONU:

OSTRAVA ostrava@pramos.cz, 775 591 346
 OPAVA opava@pramos.cz, 775 591 357
 NOVÝ JIČÍN novyjcicin@pramos.cz, 775 591 361
 800 100 111, více na www.pramos.cz

PRAMOS
 ČESKÝ VÝROBEK
 SCHVÁLENÁ ZNAČKA

STAVOVSKÁ
 S.F.O.
 Poliklinika - Místek
 8. péšího pluku 85, Frýdek-Místek

VOLEJTE naše pracoviště včas, dokud máme volné termíny!!!
TÁNA NIKIFOROVÁ, Dis.
tel.: 558 900 327

Dentální hygiena 2. patro

VZP přispívá - proplácí úhradu těhotným ve výši 1.000,- Kč.

ZÁŘIVĚ BÍLÝ CHRUP VE ZDRAVÝCH ÚSTECH

Nabízím preventivní a léčebné programy pro:

- těhotné
- děti
- dospělé
- pacienty s fixními rovnátky
- pacienty s implantáty
- pacienty s fixními náhradami
- pacienty s citlivostí zubů
- bělení zubů

Co je náplní práce dentální hygienistky?
 Jedná se o vzdělávací, preventivní a léčebnou péči o Vaše orální zdraví.

- komplexní vstupní vyšetření
- stanovení léčebného plánu
- motivace pacienta k péči o vlastní chrup
- instruktáž a nácvik správné techniky čištění
- doporučení vhodných pomůcek pro domácí péči
- odstranění zubního plaku
- odstranění zubního kamene
- odstranění pigmentací
- leštění zubů - polishing
- léčba parodontitidy
- lokální fluoridace zubů (dětí i dospělých)
- pečování fisur
- ošetření citlivých krčků a klinovitých defektů
- bělení zubů
- kontrolní vyšetření pacienta - recall

Chcete si zachovat zuby zdravé a krásné po celý život?
ČISTÉ ZUBY NEMOHOU ONEMOCNĚT!
 Těším se na Vaši návštěvu. www.pkmistek.cz

Nabízíme tuto službu jako BENEFIT firmám pro zaměstnance, lze hradit SODEXO POUKÁZKAMI.

Frýdecko-místecké ulice – po kom se jmenují?

Kolaříkova

Místecká ulice Kolaříkova nese jméno hudebního skladatele, varhaníka, dirigenta a hudebního pedagoga, který většinu svého života prožil v Místku. František Kolařík se narodil 26. ledna 1867 v Opatovicích u Vyškova na Moravě. Od mládí se věnoval hudbě, v roce 1885 absolvoval v Brně varhanickou školu u Leoše Janáčka, se kterým jej následně pojilo mnohaleté osobní přátelství.

Po skončení studií se přestěhoval do Místku. V roce 1886 se stal 4. května ředitelem zdejšího chrámového kůru. V roce 1895 přijal místo externího učitele zpěvu na nově založeném

Kolařík na fotografii Františka Krasla

Foto | Muzeum Beskyd ve Frýdku-Místku

gymnáziu, vedl vlastní hudební školu v Místku. V roce 1910 z pěveckého sdružení při Občanské besedě založil Hudebně-pěvecký spolek Smetana, jehož byl dirigentem a sbormistrem. Zemřel a byl pochován 20. září 1927 v Místku.

V roce 1937 u příležitosti 10. výročí od úmrtí skladatele byla ve dnech 30. a 31. října slavnostně odhalena bronzová pamětní deska na domě na Janáčkově ulici v Místku, kde František Kolařík žil a tvořil. Autorem desky byl sochař Rudolf Příbiš. Slavnostní akt byl doprovázen hudební akademii. Dnes již tento dům nestojí a pamětní deska byla přemístěna

na dům na Tržní ulici v Místku (dřívější knihkupectví Lva Bílka).

Z jeho rozsáhlého díla se největší oblibě těšila především chrámová tvorba, složil 22 mší (nejznámější Pastýřská mše in F a II. Pastýřská mše) a tři vánoční zpěvohry, dále Vánoční zpěvy, koledy a požehnání a další. Z jeho světské tvorby jsou známy především dvě hudební pohádky (Pampeliška, Tři halíře), pochody (Pochod balkánských Slovanů, Legionářský, Sokolský...). Sbíral a také upravoval lidové písně.

Mgr. Slavěna Jurčíková,
historik a správce sbírek Muzea
Beskyd ve Frýdku-Místku

O místních a pomístních jménech a názvech ve Frýdku a Místku (4. část)

| PETR JURÁK

Bahno, Berlín, Landek, Malkovice, Munkovice, Vápenky – jen několik z řady názvů pro označení místních lokalit, které obyvatelům usnadňovaly orientaci. Mnohé známe a používáme dodnes, jiné již byly zapomenuty. V tomto a v dalších dílech našeho seriálu vás s nimi budeme seznamovat.

Názvy Munkovice, Malkovice a Rechle byly používány pro tkalcovny, které se nacházely na frýdeckém předměstí. Munkovice měly své pojmenování podle toho, že v tomto prostoru byla tkalcovna,

kteřá patřila firmě Josef Munk a synové, název byl používán i poté, co ji získal Adolf Landsberger. Je to pozdější Slezan 09. Malkovice byla tkalcovna na rohu Nádražní a Těšínské ulice patřící Landsbergerům, svůj název získala podle toho, že majitelem louky, na níž byla postavena, byl mlynář Málek. Rechle se nacházely na nároží Těšínské a Potoční ulice, svůj název získaly zřejmě podle toho, že břehy Černého potoka protékajícího v těsné blízkosti byly zpevněny kůly zaraženými do dna u břehu a propletenými proutím, tzv. rechlemi.

Šišťot byla měšťanská střešnice, která se nacházela u mlýnského

náhonu vedoucího Frýdkem. Střešnice byla v prostoru u frýdeckého nádraží, její součástí byla také jednopatrová budova, v níž byl hostinec, později budovu koupil Adolf Landsberger a přebudoval ji na ubytovnu pro své dělníky. Samotná střešnice byla za budovou v prostoru mezi mlýnským náhonem a pozdějšími sklady bavlny firmy Adolf Landsberger.

Nedaleko Tovární čtvrti (Fabrikviertel), tedy části Frýdku s budovami bývalých textilek nacházejících se v blízkosti vlakového nádraží, je lokalita nazývaná Veselá (místo okolo bývalého zájezdního hostince na Veselé, dnes

U Křivého psa). Název lokality v podobě výrazu Wessella je uveden již na indikační skice Frýdku z roku 1836. Toto pojmenování bylo vysvětlováno tak, že se v tamním hostinci scházela česká společnost, která se dobře bavila a byla veselá. Možným vysvětlením však může být odkaz na konkrétní osobu, která se jmenovala Veselý či Veselá, a byla majitelem pozemku či v určitém období provozovatelem hostince. Jen pro zajímavost, ve dvoře a na prostranství vedle hostince se konaly ještě v polovině 19. století dobytčí trhy, nabýzely se zde především ovce z Horních Uher (Slovenska).

**STŘEDNÍ ODBORNÁ ŠKOLA,
Frýdek-Místek, p. o.**

ODBORNOST JE JISTOTA UPLATNĚNÍ

K MATURITĚ NAVÍC:

- výuční list
- podpora výuky matematiky
- řidičský průkaz A1, B, C, T
- možnosti specializace
- praxe ve firmách

www.damevic.cz

• AGROPODNIKÁNÍ

- Chov koní a alternativní plodiny
- Mechanizace a služby

• MECHANIK SEŘIZOVAČ

- Obsluha a programování CNC strojů

• PROVOZ A EKONOMIKA DOPRAVY

- Logistika a celnictví
- Logistika a silniční doprava

Dny otevřených dveří: 8. 11. a 6. 12. 2017

Pořádáme pro veřejnost rekvalifikační kurzy a kvalifikační zkoušky.

www.sosfm.cz

POMŮCKA: EMANACE, IL, SAUR	MALÁ OJ	KAZAŠSKÉ POHOŘÍ		TĚŽIT KNIŽNĚ	TYP RUSKÝCH LETADEL	CHEM. ZN. KŘEMÍKU	INICIÁLY ZPĚVÁKA STŘÍHAVKY	OTEC KNIŽNĚ	POSLEZE	INICIÁLY HERCE PRACHAŘE	ZVRATNÉ ZÁJMENO SLOVEN.	ZNAČKA YARDU		DRUHÝ KVĚTENSTVÍ	OZNAČENÍ NAŠICH LETADEL	TRÁSNÝ SMETÁK	JMÉNO SPISOVATELKY BŘEZNOVÉ	ČASOVÉ ÚSEKY
INICIÁLY SPISOVATELE SEKORY			FORMULÁŘE										DĚLIT					
			MOŘSKÝ KORYŠ										ÚDER ROHY					
1. DÍL TAJENKY																		
TENISOVÝ DVOREC					PATŘÍČÍ NÁM	KIOSEK	MOUDRÉ STAVEBNÍ SPOŘENÍ S PRÉMÍÍ 3 000 Kč					INICIÁLY ZPĚVÁKA TESÁŘIKA			OPAK NAD			
															OSLOVOVANY			
DRUH PAPOUŠKA				ZNAČKA NANO-SEKUNDY								POLOVINA KMITU				OZNAČENÍ ANONYMA		
				LIŠEJ												ZNAČKA KILOPONDU		
	TROCHU ZASTARALE	SMĚR POPULÁRNÍ HUDBY											ZNAČKA HEKTARU	PRODEJNÝ ELEKTRO-SPOTŘEBÍČ				
		OSTŘÍ												PATŘÍČÍ ELE				
INICIÁLY HERCEKY BYDŽOVSKÉ			CITOSLOVCE PLAŠENÍ									POMOC ANGLICKY					SPZ TRUTNOVA	PTÁT SE ANGLICKY
			OZVĚNA									KLÍČ ANGLICKY						
2. DÍL TAJENKY							ZNAČKA MOLYBDENU	ALBERT DOMÁCKÝ	POPÉVEK	AČKOLIV	SVATEBNÍ KVĚTINA					TAHLE		
											CESTOVNÍ KANCELÁŘ					ZNAČKA DECITUNY		
OPAK SUDÝCH					VYZAŘOVÁNÍ									INDICKÁ ŘEKA				
O NĚČEM					MALÉ KOLÁČE									MALÁ KOVOVÁ SPOJOVACÍ SOUČÁSTKA				

Více informací
na straně 11.

Modrá pyramida
Váš rádce na finance

www.ocfryda.cz

Tajenku křížovky (listopadová pranostika) **se jménem a adresou** zasílejte na adresu redakce: FM PATRIOT, S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek nebo na e-mail: krizovka@fmpatriot.cz **nejpozději do 27. listopadu**. Tři výherci obdrží dárkový poukaz v hodnotě 500 Kč k nákupu v OC Frýda.

Výherci tajenky z minulého čísla jsou a poukaz v hodnotě 500 Kč k nákupu v OC Frýda získávají: Otto Stříž ze Skalice a Eva Vyvallová s Květoslavou Učňovou z Frýdku-Místku.

Peny výhercům doručíme.

INZERCE

OTEVÍRÁME

idea institut

MÍSTO SETKÁNÍ
NOVÝCH
TECHNOLOGIÍ

PREZENTACE ČESKÝCH NANO TECHNOLOGIÍ

PÁTEK
24.11.2017

téma: nanotechnologie pro lidi a firmy

Co přináší technologie nyní a v budoucnosti?
Jaké jsou jejich využití?

SLAVÍME 13.LET V NANOTECHNOLOGICKÉM PRŮMYSLU

Firma **NanoTrade s.r.o.** patří od roku 2004 mezi nejstarší české nanotechnologické firmy. Letošní 13. narozeniny oslaví otevřením vývojového centra a technologického showroomu **idea institut**, v budově vlastní kamenné prodejny s funkčním oblečením **nanosilver**.

NAVAZUJEME NA TEXTILNÍ TRADICI VE FRÝDKU-MÍSTKU

Oslavujte s námi! Přijďte si prohlédnout nově otevřené technologické centrum a české "nano" firmy a vyzvedněte si **dárek v naší prodejně s funkčním oblečením, kde na vás čeká také akční nabídka.**

Centrum nových technologií **idea institut**, se nachází v prvním patře nad prodejnou na ulici Ostravská 1551, Frýdek-Místek.

nanosilver®
funkční oblečení se stříbrem

Přijďte si tyto produkty prohlédnout a setkat se s jejich tvůrci.

NanoTrade
s.r.o.

DOST SILNÝ A ÚSPORNÝ

Přijďte se sami přesvědčit

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

NOVÁ ŠKODA RAPID SPACEBACK
již od **299 900 Kč**

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ vozu
ŠKODA RAPID SPACEBACK: 4,0–4,9 l/100 km, 103–115 g/km

Vyvinuli jsme pro Vás motor 1.0 TSI – náš nový symbol dynamiky a úspornosti. Ve městě si Vás získá tichým a kultivovaným chodem. Vyjedte s ním na svou oblíbenou silnici a užívejte si jeho výkon 81 kW i lehkost, s jakou zrychluje z 0 na 100 km/h pod 10 sekund. Zajímají Vás auta spíš z ekonomické stránky? Pak oceníte kombinovanou spotřebu 4,6 l/100 km, vysokou životnost, podloženou intenzivními zátěžovými testy, nebo výhodné financování se ŠKODA Financial Services. **Navštivte nás a odhalte sami výhody motoru 1.0 TSI ve voze ŠKODA RAPID SPACEBACK při testovací jízdě.**

novaskodarapid.cz

ŠKODA Financial Services

Úvěr. Leasing. Pojištění. Mobilita.

Váš autorizovaný prodejce vozů ŠKODA:

AUTODRUŽSTVO, Beskydská 704, Frýdek-Místek
Tel.: 606 692 053, 730 588 227, www.ado-autodruzstvo.cz

AUTODRUŽSTVO, Frýdecká 12, Český Těšín
Tel.: 730 588 216, 730 588 215, www.ado-autodruzstvo.cz

